

Primària

Llengua 3

Al teu costat

Programació

Unitat 4

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/ Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

El paper

Descripció de la unitat

El text inicial és un text divulgatiu que presenta dues tipologies diferents. D'una banda és un text expositiu sobre el paper i, d'altra banda, conté un fragment de text instructiu per a donar consell de reciclatge que enllaça amb el treball de l'apartat d'Expressió d'aquesta unitat.

Iniciarem l'anàlisi de les relacions semàntiques entre les paraules diferenciant els diversos significats de les paraules polisèmiques, que trobarem numerats dins d'una entrada de diccionari.

Analitzarem i farem la flexió de gènere i nombre dels noms.

Ortografia treballarem la norma per a representar gràficament el so de la essa sonora.

Identificarem l'estructura formal i el contingut d'unes instruccions i en redactarem.

Continuarem amb l'anàlisi de les parts dels textos narratius amb la observació del nuc d'una història.

En la Tasca d'aquesta unitat repassarem els textos instructius des d'un punt de vista més lúdic, ja que elaborarem les normes d'un joc.

Temporització:

Novembre

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Identificar els significats de les paraules polisèmiques.
- Fer la flexió de gènere i nombre dels noms.
- Representar per escrit correctament el so de la essa sonora.
- Llegir, comprendre i elaborar textos instructius.
- Identificar el nuc d'una narració.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Identificació dels significats d'una paraula polisèmica. • Identificació del gènere i del nombre dels noms donats. • Flexió de gènere i de nombre de noms donats. • Identificació i ús correcte de noms que no varien de forma quan canvien de gènere o de nombre. • Reconeixement del so de la essa sonora. • Aplicació de la norma ortogràfica que regula la representació gràfica del so de la essa sonora. • Lectura i comprensió de textos instructius. • Anàlisi de l'estructura formal i de contingut d'unes instruccions. • Identificació de la informació que es dona en el nucli d'un text narratiu. • Anàlisi i elaboració de normes de jocs. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la lectura i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Diferenciar en el diccionari els significats de paraules polisèmiques i usar-los.	3.1. Diferencia els significats de paraules polisèmiques donades. 3.2. Usa el diccionari per a localitzar els significats de les paraules polisèmiques.
	4. Formar correctament la flexió de gènere i de nombre dels noms.	4.1. Identifica el gènere i el nombre dels noms. 4.2. Canvia de gènere noms aplicant les normes. 4.3. Forma el plural dels noms.
	5. Aplicar les normes ortogràfiques que assenyalen la representació gràfica del so de la essa sonora.	5.1. Aplica correctament la norma ortogràfica que regula l'ús de s i z per a representar el so de la essa sonora.
	6. Analitzar el contingut i les expressions d'unes instruccions i redactar-ne.	6.1. Identifica l'estructura formal i de contingut d'una recepta.
	7. Conèixer l'estructura de la narració.	7.1. Identifica quina part és el nucli d'una narració per la informació que s'hi dona.
	8. Comprén i elabora textos instructius.	8.1. Comprén les normes d'un joc. 8.2. Elaborar les normes d'un joc seguint el model.
	9. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiabls (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
3.1. Diferencia els significats de paraules polisèmiques donades.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
3.2. Usa el diccionari per a localitzar els significats de les paraules polisèmiques.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
4.1. Identifica el gènere i el nombre dels noms.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa d'ampliació dels RF.
4.2. Canvia de gènere noms aplicant les normes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
4.3. Forma el plural dels noms.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
5.1. Aplica correctament la norma ortogràfica que regula l'ús de s i z per a representar el so de la essa sonora.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

6.1. Identifica l'estructura formal i de contingut d'una recepta.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç dels RF.
7.1. Identifica quina part és el nuc d'una narració per la informació que s'hi dóna.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
8.1. Comprén les normes del joc del sambori.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
8.2. Elabora les normes d'un joc seguint el model.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Realitza correctament la flexió nominal. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques que regulen l'ús de s i z per a representar el so de la essa sonora.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Adquirix i usa vocabulari adequat a contextos diversos. Expressa idees, emocions, vivències i opinions.
	Redacta textos instructius (receptes i normes de convivència) seguint unes pautes donades.	Produir textos escrits de diversa complexitat per a usar-los en situacions quotidianes o d'assignatures diverses. Adquirix i usa vocabulari dels envasos i del reciclatge en contextos diversos.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Classifica i relaciona paraules o expressions segons diversos criteris. Identifica expressions en singular i plural i en masculí i femení.
	Prendre consciència dels canvis produïts per l'home en l'entorn natural i les repercussions que comporten per a la vida futura.	S'interessa per conèixer com s'elabora el paper i manté una visió crítica sobre el procés de fabricació pel que respecta a la contaminació del medi ambient.
<i>Competència digital.</i>	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Usa diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb la tasca proposada.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	Comprén la necessitat d'estructurar els textos perquè resulten més clars i entenedors.

		És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.
	Planificar els recursos necessaris i els passos que cal fer durant el procés d'aprenentatge.	Entén els passos proposats i els segueix en l'elaboració dels textos instructius.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	<i>Intrapersonal.</i> Es forma una imatge ajustada de si mateix i ho expressa en un diari. S'esforça per reconèixer, expressar i controlar les emocions pròpies. <i>Lingüística.</i> Interpreta informació visual; escolta i comprén produccions orals. <i>Naturalista.</i> Observa, interpreta, cuida i qüestiona l'entorn pel que fa a la fabricació del paper i l'impacte mediambiental del reciclatge.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits.	Participa en les activitats proposades amb una actitud de cooperació, ajuda i enriquiment mutu.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Respecta el torn de paraula i les normes de comunicació en les activitats orals. Mostra una actitud responsable pel que fa al tema del reciclatge i la reutilització de residus per afavorir el mediambient. És perseverant i busca alternatives o solucions per aconseguir l'objectiu establert.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	S'interessa per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
	Configurar una visió de futur realista i ambiciosa.	Valora el reciclatge com una manera d'assegurar el futur.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Llig textos literaris i en valora les qualitats estètiques.
	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.	Desenvolupa la imaginació i de la creativitat a través de la redacció de textos amb intenció literària.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Comprenc el text

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA i les propostes de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.

Tasca 2: Paraules polisèmiques

- Introduïm la polisèmia amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: Gènere i nombre

- Introduïm la identificació del gènere i nombre dels noms amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: La essa sonora

- Presentem la norma ortogràfica de la essa sonora amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.

Tasca 5: Instruccions i normes d'ús

- Introduïm les característiques dels textos instructius amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç dels RF.

Tasca 6: El nuc de la narració

- Caracteritzem els nucs narratius amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa d'ampliació dels RF.

Tasca 7: Tasca: Les normes d'un joc

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 8: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de raonament verbal dels RF.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respects de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns 5 i 6 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, activitats de raonament verbal, una fitxa per a millorar la comprensió oral i prova d'avaluació per a la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària.* Ed. Vox.
- Bingo ortogràfic: una manera divertida de posar en pràctica els coneixements ortogràfics de l'alumnat.

- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Lectures recomanades

- Lectures de receptes o de les normes d'algun joc conegut per l'alumnat.
- Es proposa la lectura de fullets divulgatius o llibres especialitzats sobre el reciclatge, en especial, el reciclatge del paper.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
  - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
  - Enregistrament dels dictats proposats en el llibre de text llegits lentament per a usar-los en el moment del dictat.
  - Activitats interactives per a treballar el contingut de cada apartat.
- Diccionaris digitals.
- Consulta de pàgines web amb informació sobre el reciclat i la reutilització del paper.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiables).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?

- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?